

ФОРМУВАННЯ “4К” – КОМПЕТЕНЦІЙ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ЗАСОБАМИ ОПЕРНОГО МИСТЕЦТВА

Behavioral Sciences. Vol. 103, pp. 763–772. Available at: <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2013.10.397> [in English].

12. Rysyukova, Y. (2019). Web Quest as a Method Formation Teacher’s Scientific and Methodological Activity. *International Conference on Information Science and Communications Technologies: Applications, Trends and Opportunities, ICISCT 2019*. DOI: 10.1109/ICISCT47635.2019.9011851

13. Sattarov A. R. (2021) Organization of the

independent work of students of higher education using web-quest method. *International Journal on Integrated Education*. 2021. Vol. 4. No.1. 67–71. DOI: 10.31149/ijie.v4i1.1120. [in English].

14. Zendler, A. & Klein, K. (2018). The effect of direct instruction and web quest on learning outcome in computer science education. *Education and Information Technologies*. Vol. 23, Issue 6, pp. 2765 – 27821. DOI: 10.1007/s10639-018-9740-4 [in English].

Стаття надійшла до редакції 05.05.2021

УДК 378:37.013

DOI:

Тетяна Росул, кандидат мистецтвознавства,
доцент кафедри археології, етнології та культурології
ДВНЗ “Ужгородський національний університет”

ФОРМУВАННЯ “4К” – КОМПЕТЕНЦІЙ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ЗАСОБАМИ ОПЕРНОГО МИСТЕЦТВА

У статті запропоновано модель навчальних ситуацій і завдань для майбутніх учителів початкової школи в рамках елективного курсу при вивченні опери М. Равеля “Дитя і чари”. Вони сприятимуть формуванню творчої індивідуальності, ціннісних орієнтацій, естетичного смаку (креативність); навчатимуть правила взаємовідносин з людьми і природою, сприятимуть засвоєнню етичних норм, націлюватимуть на здоров’язберезувальні ідеали (комунікація і кооперація); допоможуть у загальнокультурному та професійному становленні особистості (критичне мислення).

Ключові слова: “4К” – компетенції; мистецтво; опера; критичне мислення; креативність; комунікація; кооперація.

Лім. 10.

Tetiana Rosul, Ph.D. (Study of Art), Associate Professor of the
Archeology, Ethnology and Cultural Studies Department of the
State Higher Educational Institution “Uzhhorod National University”

FORMING THE “4C” – COMPETENCES OF FUTURE PRIMARY SCHOOL TEACHERS BY MEANS OF OPERA

The article substantiates the relevance of reorienting modern education to form the “4C” – competencies. It is difficult to overestimate the significance of modern primary school teachers’ readiness for cooperation and communication, their ability to critically assess an unknown situation and apply a non-standard approach to solving problems. The study aims to substantiate the organizational and methodological foundations of forming the “4C” – competencies of future primary school teachers by means of opera. The author proposes to include the elective courses “Creative Educational Space” and “Creative Studio” unlimited in pedagogical potential to develop personal qualities and form the “4C” – competencies in the educational program of primary school teachers. These courses will contribute to shaping creative manner, values, aesthetic tastes (creativity); they will teach the rules of interaction with people and nature, promote the assimilation of ethical norms, aim at health ideals (communication and cooperation), help to develop an individual in a culture-universal and professional direction (critical thinking). As a perspective, this study suggests a model of learning situations and tasks for future primary school teachers based on M. Ravel’s opera “The Child and the Spells”. To achieve their effectiveness, the following pedagogical conditions are necessary: introduction of interactive technologies built upon improvisation methods that develop the freedom of students’ creative expression and critical thinking; students not prevented by insurmountable internal barriers from being included in a situation of art-pedagogical interaction. It bears mentioning that the introduction of the latest pedagogical technologies fundamentally changes the role of the teacher: a controller, a repeater of information becomes a facilitator, a partner that meets the co-creation pedagogy principles.

Keywords: “4C” competencies; art; opera; critical thinking; creativity; communicating; collaborating.

Постановка проблеми. Інтенсивний розвиток сучасної постіндустріальної цивілізації ставить підвищені вимоги до освітньої сфери, адже кардинальні зміни соціо-економічного й технологічного характеру детермінують переосмислення системи

підготовки кадрів. Здатність бути успішним і конкурентоспроможним на ринку праці передбачає не тільки володіння знаннями і навичками, а й компетенціями, що допоможуть у вирішенні нестандартних ситуацій. На Всесвітніх економічних форумах у Давосі з 2000-х рр. послідовно обговорюється траєкторія соціально-економічних змін, пов'язана з процесами автоматизації виробництва, цифровізації комунікативного простору, екологізації тощо. Відповідно, конкурентоздатними постають навички й уміння, котрі не підлягають автоматизації: нестандартність мислення, творчий підхід, генерування ідей, уміння швидко адаптуватись до нових умов, шукати й точно оперувати інформацією, працювати в міждисциплінарних командах, самоорганізація й самодисципліна. Серед них програмою ЮНЕСКО виділено “модель 4К” – це чотири ключові уміння, необхідні кожній людині в умовах технічного прогресу: критичне мислення, креативність, комунікація, кооперація [10]. Ці гнучкі уміння (soft skills) необхідно починати формувати в початковій школі, але вони не втрачають актуальності і в процесі професійної підготовки фахівців, зокрема, педагогів. Найбільшим педагогічним потенціалом у цьому сенсі володіє мистецтво, як засіб формування картини світу і духовної культури особистості, як умова розвитку творчих здібностей і критичного мислення, як інструмент виховання культури життєтворчості та можливість самореалізації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На визначальну роль мистецтва у вихованні особистості вказували багато мислителів різних епох: від античності – до сьогодення. Серед них згадаємо насамперед тих, хто обґрунтував концептуальні основи синтезу людини, природи і мистецтва та ідеї мистецької педагогіки: Платон, Я. Коменський, С. Гессен, П. Тейяр де Шарден, О. Лосєв, Л. Масол, Г. Падалка, Б. Яворський, В. Біблер І. Зязюн, О. Рудницька, П. Юсов та ін. Як писав Е. Ільєнков: “У формі мистецтва розвивається найдорогоцінніша здатність, яка складає необхідний момент творчого ставлення до оточуючого світу, творча уява чи фантазія... Через розвиток уяви мистецтво культивує вищі, найдосконаліші форми сприймання. Такі форми сприймання необхідні людині, що розвивається, так як здатність мислити і здатність бачити світ (а не просто дивитись на нього) – це дві взаємодоповнюючі одна одну здібності: одна без допомоги іншої не може виконати своє завдання” [4, 56].

Особливе місце у мистецтві посідає опера –

синтетичний жанр, що орієнтований на комплексне сенсорне сприймання у процесі театральності-сценічної постановки, де задіяні не тільки слухові та зорові аналізатори, але й включаються механізми навіювання, ідентифікації, переживання, осмислення, усвідомлення. Засвоєння духовних цінностей, втілених в опері, передбачає активну роботу свідомості реципієнта, розвиток у нього ціннісно-смыслового сприймання твору на основі аналізу й інтерпретації художнього образу. Таким чином, твір мистецтва стає одним зі способів самопізнання, самовираження, самотворення особистості, орієнтиром для взаємодії із зовнішнім світом [1, 77]. Синкретизм цих функцій є основою процесу навчання, відтак пізнання мистецтва постає як процес формування особистісних смислів [6, 753]. М. Каган наголошує на тому, що у мистецтві відбувається органічне злиття чотирьох основних видів діяльності – пізнавальної, творчої, ціннісно-орієнтованої і комунікативної [5, 262]. Відтак, питання впливу мистецтва на формування духовного світу особистості, її естетичного смаку, фахової культури стали предметом дослідження багатьох вчених: Т. Лісінської, Л. Москальової, Г. Падалки, О. Рудницької, О. Шевнюк, О. Щолокової та ін. Проте поза увагою дослідників залишається проблема формування soft skills засобами опери як найпоказовішого зразка взаємодії усіх видів мистецтва.

Мета статті виявити і обґрунтувати організаційно-методичні засади формування “4К” – компетенцій майбутніх учителів початкових класів засобами оперного мистецтва.

Виклад основного матеріалу. Сучасний етап розвитку освіти характеризують нові підходи до визначення мети і завдань навчання. У Законі України “Про вищу освіту” зазначено, що підготовка фахівців у будь-якій сфері повинна здійснюватися на новій концептуальній основі в рамках компетентнісного підходу [2]. Він не зводиться до знаннево-орієнтованого компонента, а передбачає формування досвіду подолання життєвих проблем, виконання ключових функцій, соціальних ролей, тобто виховання соціально зрілої особистості.

Професійний стандарт вищої освіти України за спеціальністю 013 Початкова освіта, затверджений 23.03.2021 р., передбачає сформованість у педагога таких загальних і професійних компетентностей: мовно-комунікативної, предметно-методичної, інформаційно-цифрової, психологічної, емоційно-етичної, педагогічного партнерства, інклюзивної, здоров'язбережувальної, проєктувальної, прогностичної, організаційної, оцінювально-аналітичної, інноваційної, рефлексивної,

здатність освіти до навчання впродовж життя [8]. Переважну більшість з них здатне забезпечувати мистецтво, особливо у його синтетичних формах. Отже, фахова компетентність вчителя початкової школи постає як інтеграція когнітивного, предметно-практичного та особистісно-орієнтованого досвіду.

Вітчизняні науковці диференціюють поняття “компетенція” та “компетентність”, проте донині існує певна термінологічна невизначеність означених категорій. Відповідно до поставленої мети, сконцентруємо увагу на понятті “компетенція”. І. Зимняя, наприклад, зазначає, що компетенції – це “певні внутрішні, потенційні, приховані психологічні новоутворення: знання, уявлення, програми (алгоритми) дій, системи цінностей та ставлень, які й проявляються у компетентностях людини як актуальних, діяльнісних проявах” [3, 20]. А. Хуторський поняття “компетенції” визначає як “сукупність взаємопов’язаних якостей особистості (знання, уміння, навички, засоби діяльності), які задаються відносно певного кола предметів і процесів та є необхідними для якісної продуктивної діяльності відносно них; певну необхідну для якісної продуктивної діяльності в певній сфері соціальну вимогу (норму) до освітньої підготовки того, хто навчається” [9, 110].

Як зазначає Н. Сидорчук, “поняття компетенції характеризують через знання, вміння, навички, а також особистісні якості (ініціативність, цілеспрямованість, здатність до цілепокладання, відповідальність, толерантність тощо), соціальну адаптацію (вміння працювати в команді і поза нею), критичне мислення, а також досвід діяльності в обраній сфері. Лише в сукупності ці компоненти формують поведінкові моделі, а відповідно компетентність людини у вирішенні поставлених перед нею завдань” [7, 80]. Таким чином, динаміка суспільних змін спонукає заклади вищої освіти сконцентрувати увагу не на вузькоспеціалізованих навичках, а на соціально-особистісних компетенціях, котрі будуть завжди актуальними. Найпопулярнішим варіантом такого підходу є концепція “4К” – поєднання ключових компетенцій XXI ст.: критичне мислення, креативність, комунікативність та кооперація.

Наразі професійна підготовка майбутніх вчителів початкових класів базується на розвитку творчих здібностей особистості засобами образотворчого, декоративно-ужиткового, музичного, хореографічного мистецтва відокремлено один від одного. Не враховується глибинний зміст мистецтва, котрий розкривається лише в інтеграції усіх його видів.

Навчальні плани закладів вищої освіти щодо підготовки фахівців за спеціальністю 013 Початкова освіта включають лише одну обов’язкову дисципліну цього напрямку – “Методика навчання освітньої галузі “Мистецтво”. Вибірковий компонент, здебільшого, пов’язаний з такими предметами, як “Історія мистецтв” чи “Основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва”. Передбачається, що майбутні педагоги мають попередній досвід опанування мистецтвом у школах естетичного виховання. Однак, як показує досвід, щороку кількість студентів, котрі навчалися мистецтва у позашкільних закладах, зменшується. У зв’язку з цим виникає проблема пошуку шляхів підвищення ефективності формування у студентів професійних і особистісних компетенцій. На нашу думку, одним зі шляхів може бути включення до освітньої програми елективного курсу “Креативний освітній простір” чи організація факультативу “Творча студія”. Ці заняття мають необмежений педагогічний потенціал щодо розвитку особистісних якостей та формування “4К” – компетенцій. По-перше, вони сприятимуть розвитку творчої індивідуальності, ціннісних орієнтацій, естетичного смаку (креативність). По-друге, навчатимуть правил взаємовідносин з людьми і природою, сприятимуть засвоєнню етичних норм, націлюватимуть на здоров’язбережувальні ідеали (комунікація і кооперація). По-третє, допоможуть у загальнокультурному та професійному становленні особистості (критичне мислення).

Відомо, що найбільшим художнім і виховним потенціалом у мистецтві володіють твори синтетичних жанрів, серед яких чільне місце посідає опера. Однак наразі оперні твори не мають істотного впливу на духовний розвиток дітей і юнацтва. Це зумовлено кількома чинниками, серед яких виділимо: “незвичну” академічну манеру виконання, що суттєво відрізняється від популярної музики; відсутність цілісного уявлення про оперу в силу її величезних масштабів; відсутність практичного досвіду відвідування оперного театру (в Україні є лише п’ять таких установ). Проте багатющі можливості інтернет-мережі із різноманітним оперним контентом легко компенсують цю перешкоду.

У ракурсі статті пропонуємо модель навчальних ситуацій і завдань для майбутніх вчителів початкових класів в рамках елективного курсу вивчення опери М. Равеля “Дитя і чари”. Цей твір обраний не випадково, адже репрезентує дитячу тематику в західноєвропейській оперній

творчості. Музичні твори дитячої тематики можна поділити на дві групи. Перша – це музика, орієнтована на дитячу аудиторію і виконується силами дітей. Вона акумулює виховні функції, формує музичні смаки, естетичні й етичні уявлення дитини. Друга – це твори, в яких виявляються особливості поезики дитячого світу, створюють “живі” дитячі портрети, демонструють приклади дитячої поведінки, тобто занурюють дорослих у світ дитинства. Опера-балет “Дитя і чари” М. Равеля, створена у 1925 р. у співтворстві з письменницею С. Колет, покликана об’єднати ці дві групи.

Знайомство студентів з оперою розпочинається з розповіді про історію створення, жанр та зміст опери. Сюжет досить простий: стомлений від безтурботного життя, лихий, розбещений семирічний хлопчисько розбиває меблі, ламає іграшки і безжално знущується над тваринами. Раптом речі й ображені ним створіння вирішують помститися за кривду. Відчувши біль образи й страх, хлопчик визнає свою провину. Завершується твір всезагальним примиренням. Таким чином, опера не тільки вводить слухачів у феєричну атмосферу казки, але й піднімає актуальну педагогічну проблему – формування моральних принципів дитини. Відтак, знайомство з цією оперою буде цікавим та корисним не тільки майбутнім педагогам, але й учням. Крім того, відзначимо досить демократичний музичний стиль твору, адже партитура нагадує колаж стилів різних епох (від бароко – до сучасності), а жанр опери дуже близький до оперети чи мюзик-холу, що полегшує процес сприймання музики.

Після перегляду відеозапису опери, застосовується технологія розвитку критичного мислення “виклик – осмислення – рефлексія”. На стадії виклику ефективним є прийом “знаю, хочу дізнатись, дізнався”. Студенти позначають коло питань, на які хотіли б отримати відповіді, та отримують завдання знайти педагогічні проблеми у змісті опери. На стадії осмислення проводиться дискусія, що стосується таких питань: причини та форми прояву дитячої агресії, характер стосунків з матір’ю у хлопчика, роль покарання у виховному процесі, свобода і заборони в житті дитини, ставлення людини до природи, прощення і любов тощо. На стадії рефлексії студентам пропонується порівняння різних сценічних інтерпретацій опери (наприклад, постановок Нідерландського данс-театру 1984 р., Ліонського театру 1999 р., Київського муніципального академічного театру опери та балету для дітей і юнацтва, 2004 р. та ін.) та виявлення можливостей режисерських рішень щодо втілення ідеї твору й

сміслових підтекстів. Також студентам пропонується створити сінквейн, аби виразити суб’єктивні враження від знайомства з оперою.

Ефективною педагогічною технологією для розвитку критичного мислення вважаємо полілог, адже він забезпечує не тільки активність усіх суб’єктів освітнього процесу, але й можливість варіювання ролей співбесідників – від позиції адресата до позиції слухача (спостерігача), при цьому позиції можуть залишатись невербалізованими, але теж впливатимуть на розвиток взаємодії.

Розвиток креативних компетенцій студента відбувається через емоційно-інтелектуальну активність особистості, що передбачає комплексну здатність до створення нового продукту завдяки мисленневим (оригінальність, образність, гнучкість), перцептивним (фантазія, уява, інтуїція), характерологічним (артистизм, емпатія, почуття власної гідності) змінам. Студентам пропонується завдання інсценізувати оперу “Дитя і чари”, розробити сценографію дійства, виготовити костюми і декорації.

У творі діють 29 персонажів (Хлопчик, його Матір, ожилі речі – Крісло, Кушетка, Чайник, Чашка, а також дерева, Жабка, Соловейко, Білочка та ін.). У кожного з них яскраво втілено притаманні тільки йому риси характеру, пластика рухів, жестів, міміка. Тому основою музичної характеристики служить конкретний танцювальний, рідше вокальний жанр. Наприклад, потрошені Крісло і Кушетку характеризує манірний менует, а Пастуха і Пастушку, що зійшли з розірваних шпалер – галантний мюзет; поламаний Годинник – швидкий марш; палаючий Вогонь – тарантела; розбиті Чашка і Чайник – рухливий фокстрот, а старенький Задачник – запальний канкан. Звір’яток та дерев характеризують різні типи вальсових тем: повільних, мрійливих, елегантних і скерцозних. Оскільки виконання вокальних партій потребує добре розвинених навичок та умінь, можна обмежитись хореографічними імпровазіями, тим, більше, що це передбачено специфікою синтетичного жанру опери-балету. У такому випадку метою діяльності є розвиток здатності людини осмислювати свої та чужі стереотипи досвіду, вчинки, емоції і виражати їх через пластику рухів, міміку, інтонації. Варто зазначити, що процес формування креативних компетенцій має бути спрямований не на кінцевий результат (наприклад, виступ на студентському чи шкільному вечорі), а на самих учасників, тобто на їх саморозвиток, розкриття творчого потенціалу тощо.

Спільний творчий проєкт інсценізації опери-

балету М. Равеля неможливий без продуктивної комунікації та кооперації студентів. Ефективність колективної творчої діяльності виражається через високу мотивацію учасників на етапі не лише генерування ідей, але і їх практичної реалізації. Незалежно від рівня артистизму, всі учасники отримують рівні можливості для того, аби розвинути свої здібності, виявити лідерські якості, позбутися комплексів чи навчитися взаємодіяти у колективі. Участь у творчому проєкті допомагає студентам зрозуміти логіку співбесідників, сприяє умінню слухати й коригувати власні погляди. Продуктивність комунікації виражається через уміння безоцінного прийняття себе та інших, емпатичне розуміння, активне слухання.

Застосування вищезазначених педагогічних технологій кардинально змінює роль педагога: контролер, ретранслятор інформації перетворюється на фасилітатора, партнера, натхненника, поціновувача, порадирика тощо. Від викладача вимагається зміна професійної ідентичності, котра відповідає принципам педагогіки співтворчості. Педагог ініціює, поліпшує взаємодію учасників групи, підвищує індивідуальну активність і працездатність. Він на правах ведучого коментує результати роботи, час від часу організує процедури обміну думками й зворотного зв'язку між усіма учасниками. Роль викладача, котрий організовує мистецько-рефлексивне середовище для формування “4К” – компетенцій, – актуалізувати самопізнання через ідеї мистецтва, пошуки смисложиттєвих сенсів, відкрити можливості для саморозвитку, для продуктивного діалогу з оточуючим світом. Відтак, центральним компонентом навчального процесу є не феномен опери, а власне особистість студента.

Висновки. Дотримуючись формули “навчання протягом життя” на противагу до “освіти на все життя”, сучасні педагогічні технології спрямовуються на формування “4К” – компетенцій, на актуалізацію та розвиток особистісних сенсів суб'єктів освітнього процесу. “4К” – компетенції – це поєднання знань, умінь, поглядів, цінностей, які забезпечують процеси самопізнання і самореалізації, перетворюючись на професійно та особистісно значущі цінності. Критичне мислення, креативність, кооперація та комунікативність не співвідносяться з конкретним предметним змістом однієї дисципліни. Це – метапредметні освітні результати, що сприяють освоєнню різноманітних видів діяльності та знань, оволодінню методологією пізнання; виявляють здатність виділяти проблеми і пропонувати різні шляхи їх розв'язання; допомагають взаємодіяти з різними віковими, статусними категоріями

соціуму; формують уміння робити самостійний вибір і брати на себе відповідальність за результати праці. Неабияким педагогічним потенціалом у процесі формування “4К” – компетенцій володіє мистецтво, зокрема – оперний жанр, адже він вступає у рефлексивну взаємодію з особистістю людини та формує цілісний образ “Я” і світу крізь призму естетичного, етичного й інтелектуального.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бахтин М.М. Проблемы поэтики Достоевского. Москва: Художественная литература, 1972. 470 с.

2. Закон України “Про вищу освіту”. *Відомості Верховної Ради*. 2014. № 37–38. С.2004. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 13.06.2021)

3. Зимняя И. Ключевые компетенции – новая парадигма результата образования. *Дайджест школа-парк*. 2009. №4. С. 18–27.

4. Ильенков Э.В. Об эстетической природе фантазии. Что там, в Зазеркалье? Москва: Книжный дом “ЛИБРОКОМ”, 2014. 128 с.

5. Каган М. Морфология искусства. Москва: Искусство, 1972. 440 с.

6. Лосев А.Ф. Мировоззрение Скрябина. *Форма – Стиль – Выражение*. Москва: Мысль, 1995. С. 733–780.

7. Сидорчук Н.Г. Порівняльний аналіз понять “компетенція” та “компетентність” як складних психолого-педагогічних феноменів. *Проблеми освіти: збірник наукових праць. Спецвипуск*. Вінниця-Київ, 2015. С. 78–81.

8. Стандарт вищої освіти України ступеня бакалавра, спеціальності 013 “Початкова освіта”. (2021). URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/zatverdzeni-standarti-vishoyi-osviti> (дата звернення: 08.06.2021)

9. Хуторской А.В. Современная дидактика. Москва: Высшая школа, 2007. 639 с.

10. Education for Sustainable Development Goals. Learning Objectives. Paris: UNESCO. URL: <http://unesdoc.unesco.org/images/0024/002474/247444e.pdf> (дата звернення: 01.06.2021)

REFERENCES

1. Bakhtin, M.M. (1972). Problemy poetiki Dostoevskogo [Problems of Dostoevsky's poetics]. Moscow, 470 p. [in Russian].

2. Zakon Ukrainy “Pro vyshchu osvitu” (2014). [Law of Ukraine “On Higher Education”]. *Information of the Verkhovna Rada*. No. 37–38. Available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (accessed 13 June 2021) [in Ukrainian].

3. Zimnyaya, I. (2009). Klyuchevye kompetentsii – novaya paradigma rezultata obrazovaniya [Key competencies – a new paradigm of educational outcomes]. *Digest school park*. No. 4. pp. 18–27. [in Russian].

4. Penkov, E.V. (1964). Ob esteticheskoy prirode

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ ПРИ ПІДГОТОВЦІ МАГІСТРІВ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я У ЖИТОМИРСЬКОМУ МЕДИЧНОМУ ІНСТИТУТІ ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

fantazii [On the aesthetic nature of fantasy. What is there in the Looking Glass?]. *Questions of aesthetics*, Vol.6. Moscow, pp.60–61. [in Russian].

5. Kagan, M. (1972). Morfologiya iskusstva [Morphology of art]. Moscow, 440 p. [in Russian].

6. Losev, A.F. (1995). Mirovozzrenie Skryabina [Scriabin's worldview]. *Shape – Style – Expression*. Moscow, pp.733–780. [in Russian].

7. Sydoruk, N.Kh. (2015). Porivnialnyi analiz poniat “kompetentsiia” ta “kompetentnist” yak skladnykh psykholoho-pedahohichnykh fenomeniv [Comparative analysis of the concepts of “competence” and “competence” as complex psycho-pedagogical phenomena]. *Problems of education: a collection of scientific works. Special issue*. pp. 78 – 81. [in Ukrainian].

8. Standart vyshchoi osvity Ukrainy stupenia bakalavra, spetsialnosti 013 “Pochatkova osvita” (2021). [Standard of higher education of Ukraine of a Bachelor's degree, specialty 013 “Primary education”]. Available at: https://www.megu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/Standart_Bakalavr.Pochatkova_osvita-8.pdf<https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/zatverdzeni-standarti-vishoyi-osviti> (accessed 8 June 2021) [in Ukrainian].

9. Khutorskoy, A.V. (2007). Sovremennaya didaktika [Modern didactics]. Moscow, 639 p. [in Russian].

10. Education for Sustainable Development Goals. Learning Objectives. Paris: UNESCO. Available at: <http://unesdoc.unesco.org/images/0024/002474/247444e.pdf> (accessed 1 June 2021) [in English].

Стаття надійшла до редакції 04.05.2021

УДК 378:005.6:[378.22:614.1/.7](477.42-25)

DOI:

Світлана Гордійчук, кандидат біологічних наук, доцент, проректор з навчальної роботи Житомирського медичного інституту ЖОР

Ірина Махновська, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри природничих та соціально-гуманітарних дисциплін Житомирського медичного інституту ЖОР

Валентина Коваленко, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри природничих та соціально-гуманітарних дисциплін Житомирського медичного інституту ЖОР

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ ПРИ ПІДГОТОВЦІ МАГІСТРІВ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я У ЖИТОМИРСЬКОМУ МЕДИЧНОМУ ІНСТИТУТІ ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

У статті проаналізовано досвід Житомирського медичного інституту ЖОР щодо вдосконалення якості освіти при підготовці магістрів громадського здоров'я. Доведено, що формування компетентного фахівця для галузі охорони здоров'я відбувається в процесі неперервної освіти та на основі всебічної індивідуалізації навчання. Проаналізовано результати моніторингового дослідження стосовно якості освітньої програми загалом та рівня задоволеності наданням освітніх послуг студентам, що навчаються за цією ОП. Окреслено шляхи вдосконалення якості освіти при підготовці таких фахівців.

Ключові слова: вища медична освіта; якість освіти; магістр громадського здоров'я; моніторинг; моніторинг якості вищої освіти.

Лім. 5.

Svitlana Hordiichuk, Ph.D.(Biology), Associate Professor, Vice Rector for Academic Affairs of Zhytomyr Medical Institute, Zhytomyr Regional Council
Iryna Makhnovska, Ph.D.(Pedagogy), Senior Lecturer of the Natural and Social-Humanitarian Disciplines Department, Zhytomyr Medical Institute, Zhytomyr Regional Council
Valentyna Kovalenko, Ph.D.(Pedagogy), Senior Lecturer of the Natural and Social-Humanitarian Disciplines Department, Zhytomyr Medical Institute, Zhytomyr Regional Council

WAYS OF IMPROVING THE QUALITY OF EDUCATION IN THE TRAINING OF MASTERS OF PUBLIC HEALTH SPECIALITY IN ZHYTOMYR MEDICAL INSTITUTE OF ZHYTOMYR REGION COUNCIL

The article analyzes the experience of Zhytomyr Medical Institute of Zhytomyr Regional Council in improving the quality of education in the preparation of higher education students enrolled in the educational program 229 “Public Health”. The implementation of this educational program into a higher education institution allows future public health professionals to ensure the achievement of the intended program learning outcomes and acquire program competencies (integrated, general, special) necessary for successful future activities.